

Emne: Mindre landbrug og mere natur – Niveau 2

I 2024 blev der indgået en politisk aftale i Danmark, som betyder, at landbruget skal afgive landbrugsjord til ny skov og natur.

Aftalen blev indgået af Den Grønne Trepert, som omfatter regeringen og Landbrug & Fødevarer samt Danmarks Naturfredningsforening.

I denne opgave skal du arbejde med et uddrag af aftalen.

Aftalen skal nedbringe CO₂-udledningen og udledningen af kvælstof til havet. Måden at gøre dette er blandt andet at etablere ny skov og ny natur på tidligere landbrugsjord.

Aftalen handler dels om omlægning af landbrugsjord og indførelsen af en CO₂-afgift.

Hvordan skal aftales konkretiseres?

Efter aftalen blev indgået, har det vist sig, at parterne er uenige om, hvilke konsekvenser aftalen vil få.

For at få styr på aftalens tal og fakta skal du starte med at omregne tal for omlægning af landbrugsjord, så de bliver sammenlignelige. Se tal for aftalen i den grønne boks nederst på siden. Du kan også markere de arealer, aftalen omhandler, på et kort.

Bagefter skal klassen i fællesskab analysere og diskutere de interessekonflikter, der findes mellem aftalens parter.

Uddrag af aftalen: Grønt Danmark

Samlet set skal 390.000 hektar landbrugsjord omlægges til skov og natur. Heraf skal 250.000 hektar beplantes med ny skov, mens 140.000 hektar skal omdannes til moser og enge.

Det nye skovareal på 250.000 hektar skal fordeles, så 60 % etableres som dyrket skov og 40 % som urørt skov. De 140.000 hektar, der skal omdannes til moser og enge, skal udtages fra landbrugets lavbundslande.

Lavbundslande

Lavbundslande er ofte tidligere moser og vådområder, hvor der er ophobet store mængder CO₂. Når jorden dyrkes, frigives denne CO₂.

Lavbundslande udgør 171.000 hektar af landbrugsarealet, hvilket svarer til 6,6 % af al landbrugsjord i Danmark. Disse lande står for en tredjedel af den CO₂-udledning, der kommer fra dyrkning af al landbrugsjord. Ved at udtage 140.000 hektar af de 171.000 hektar lavbundslande og reetablere dem som vådområder, kan CO₂ bindes i jorden igen.

Skovrejsning

Skovrejsning kan binde CO₂ og bidrage til en mere mangfoldig natur.

Hvad er Den Grønne Trepert?

De vigtigste parter i Den Grønne Trepert er regeringen samt interesseorganisationerne Landbrug & Fødevarer og Danmarks Naturfredningsforening. Den grønne tænketank Concito bidrager med viden og analyser.

Kilder:

"Faktaark om skov, natur og biodiversitet". Miljøministeriet. Juni, 2024.

Danmarks Naturfredningsforening.

Økonomiministeriet: "Regeringen og parterne i Grøn trepart indgår historisk aftale om et grønt Danmark". Nyhed. Juni 2024

Opgave: Omregn tallene fra Den Grønne Trepert – Niveau 2

Den Grønne Trepert har indgået en ambitiøs aftale, hvor der over de næste 20 år skal plantes mere skov, og flere arealer skal omlægges til natur.

I de næste opgaver skal du regne på de forskellige tal fra aftalen, så de bliver sammenlignelige.

Aftalens hovedpunkter:

390.000 hektar landbrugsjord omlægges til skov og natur.

Heraf skal 250.000 hektar beplantes med ny skov, og 140.000 hektar skal blive til moser og enge.

Det nye skovareal på 250.000 hektar skal fordeles, så 60 % etableres som dyrket skov, og 40 % etableres som urørt skov.

Nyttig information:

- En hektar svarer til $100 \times 100 \text{ m}^2$
- 1 km^2 svarer til 100 hektar
- Danmarks areal udgør 43.000 km^2
- Danmarks kortet består af 100 felter, hvilket svarer til 100 %
- 60 % af Danmarks areal er landbrug

Opgave A

Danmark har et samlet areal på 43.000 km^2 . 60 % af dette areal bruges i øjeblikket til landbrug. Hvor mange km^2 udgør landbrugsarealet?

Opgave D

Der skal udlægges 140.000 hektar landbrugsjord til ny natur, såsom moser og enge.

- a) Hvor mange procent af Danmarks areal vil ny natur udgøre?

Opgave B

Ifølge den nye aftale skal der udtages 390.000 hektar landbrugsareal til skov og natur.

- a) Hvor mange km^2 er 390.000 hektar?
b) Hvor mange procent af Danmarks areal svarer det til?

Opgave E

Indtegn følgende areal på Danmarks kortet på næste side:

- Nuværende landbrugsareal
- Ny dyrket skov
- Ny urørt skov
- Ny natur i form af moser og enge

Opgave C

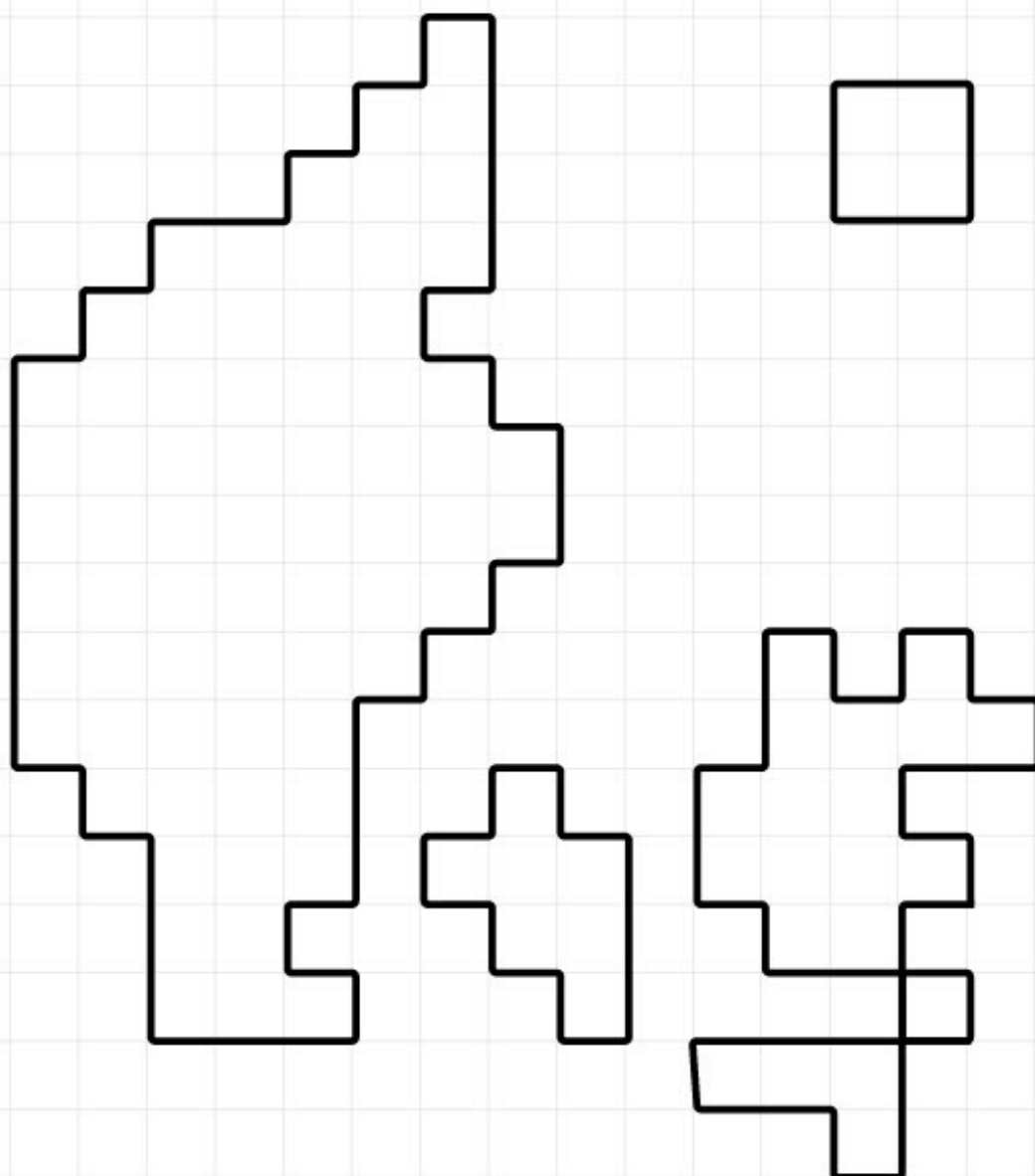
Af de 390.000 hektar skal 250.000 hektar udlægges til skov. Heraf skal 60 % etableres som dyrket skov, og 40 % skal etableres som urørt skov.

- a) Hvor mange procent af Danmarks areal vil den nye dyrkede skov udgøre?
a) Hvor mange procent af Danmarks areal vil ny urørt skov udgøre?

Opgave F

Ny dyrket skov er godt for klimaet, men dyrket skov er ikke natur. Vi skal derfor finde ud af, hvor meget ny natur vi har opnået med aftalen.

- a) Hvor mange km^2 til ny natur (urørt skov, moser, enge) er samlet set udtaget af landbrugsarealet?
b) Hvor mange procent af landbrugsarealet svarer det til?
c) Hvor mange procent af Danmarks samlede areal er afsat til ny natur?

Signaturforklaring

Opgave: Interessekonflikt om landbrug og natur – Niveau 2

I 2024 indgik Den Grønne Trepert en aftale om at nedbringe CO₂- og kvælstofudledningen fra landbruget ved at omlægge landbrugsjord til skov og natur.

Men blækket på aftalen var knap tørt, før parterne i aftalen blev uenige om, hvilke konsekvenser aftalen vil have for landbruget.

Klassen skal nu, i fællesskab eller i grupper, analysere og diskutere de interessekonflikter, der ligger mellem aftalens parter.

Forbered diskussionen

Læs og lav først opgaverne s. 1-3 og se de tre videoer:

Se videoen (6:35 min)

[Hvad kvæler livet i havet?](#)

Se videoen: (6:29)

[Kan man gøre bøffer klimavenlige?](#)

Læs artiklen:

[Facaden krakelerer i grønt prestige-projekt.](#)

Diskuter i grupper

Ifølge beregninger vil bestanden af køer og grise falde med 11 %, hvis aftalen om arealomlægning føres ud i livet.

Diskutér følgende spørgsmål:

- Hvilke negative og positive konsekvenser af aftalen ser I for de landmænd, der dyrker foder til deres husdyr på lavbundslande?
- Hvilke negative og positive konsekvenser ser I for resten af befolkningen, hvis bestanden af køer og grise falder med 11 %? Bemærk, at landmændene udgør 2,1 % af arbejdsstyrken.
- Diskutér, om det er muligt at beskytte naturen og samtidig bevare en stærk husdyrproduktion, ligesom Landbrug & Fødevarer foreslår.
- Diskuter, om man kan reducere CO₂-udledningen fra landbruget uden at reducere i antallet af husdyr?

Baggrundsinformation

- Danmark udleder 74 mio. ton CO₂ om året (2023-tal) og har forpligtet sig til at reducere sin CO₂-udledning med minimum halvdelen inden 2030.
- Landbruget står for mellem en tredjedel og en fjerdedel af Danmarks samlede CO₂ udledning. Heraf står husdyrproduktionen for størstedelen af udledningen.
- Det er regeringens skøn, at landbruget vil reducere sin CO₂ udledning med 1,8 mio. ton som følge af aftalen omkring Den Grønne Trepert.
- Danmark er det land i verden, der producerer flest husdyr pr. indbygger. Langt hovedparten bliver eksporteret og solgt til andre lande.
- Vi importerer foder til husdyr fra andre lande for hvad der svarer til 14 % af Danmarks areal.
- Ifølge en undersøgelse fra 2018 spiser danskerne i gennemsnit 52 kilo kød om året, hvilket svarer til 1 kg kød om ugen. Ifølge de nye kostråd skal vi kun spise 350 g kød om ugen for at være sunde og for at skåne klimaet. Det svarer til, at vi bør reducere vores kødforbrug med 65 % i forhold til det nuværende forbrug.

Kilder:

Økonomiministeriet: "Regeringen og parterne i Grøn trepart indgår historisk aftale om et grønt Danmark". Nyhed. Juni 2024

De officielle kostråd, Fødevareministeriet.